

Etelä-Savon elinikäisen oppimisen ja ohjauksen strategia 2013 – 2016 ja toiminta 2014

HUOM! Strategiasta tulee vielä graafikon luoma kuva avainsanoineen, missä elementtejä maakuntaliiton nuorten selvityksestä ja symbolit selityksiin

Etelä-Savon nuorisotakuun strategia 2013 – 2016 ja toiminta 2014

HUOM! Strategiasta tulee vielä graafikon
luoma kuva avainsanoineen, missä
elementtejä maakuntaliiton nuorten
selvityksestä ja symbolit selityksiin

Sisältö

(kussakin otsikossa oma symbolinsa ja värinsä graafikon suunnittelemana, lisäksi yhteisiä elementtejä maakuntaliiton nuorisoselvityksen kanssa)

- Arvot
- Visio
- Vastuumme tulevaisuudesta
- ELO:n kansainväliset ja kansalliset painotukset
- Nuorisotakuun kansalliset tavoitteet alle 30-vuotiaille
- Etelä-Savon ELO:n kehitystehtävät
- Nuorisotakuun neuvottelukunnan tehtävät
- Strategiset tavoitteet (ELO)
- Strategiset tavoitteet (nuorisotakuu)
- Toiminta 2014
- Kuvaus yhteistyöstä
- Taustamateriaalia ja yhteystiedot
 - ELO-vaiheet ja näkökulmat
 - Nuoren ratkaisevat vaiheet

Arvot

- Luottamus
- Kunnioitus
- Tasa-arvo
- Joustavuus
- Sivistys

Arvot

- **Luottamus:** Työskentelemme kansalaisten sekä verkostojen ja organisaatioiden kanssa luottamuksellisesti niin, että asiakas ja yhteistyökumppani voivat kokea luottavansa asian etenemiseen vaikeissakin tilanteissa. Pyrimme ylittämään odotukset ja kehitämme palveluitamme yhdessä kansalaisten kanssa.
- **Kunnioitus:** Kunnioitamme yksilön tahtoa, yksityisyyttä ja luottamuksellista suhdetta. Kunnioitus syntyy myös yksilöllisestä kohtaamisesta, vahvuuksien sekä eri tavoin opittujen taitojen esiin kannustamisesta ja valintojen vaihtoehtoisuudesta. (Ohjauksessa noudatetaan Suomen opinto-ohjaajat ry:n eettisiä periaatteita: <http://www.sopo.fi/yhdistys/eettiset%20periaatteet.>)
- **Tasa-arvo:** Tarjoamme monimuotoisia palveluja kaikenikäisille eri elämäntilanteissa helposti saavuttaen. Työskentelemme kaikki pelaa -lähtökohdasta.
- **Joustavuus:** Pyrimme tekemään asiat jatkuvasti entistä paremmin ja joustavammin. Ennakoimme muutoksia ja etsimme menetelmiä ja työtapoja, jotka ovat luovia, avoimia ja kansalaisen kannalta osuvia.
- **Sivistys:** Toimimme yhteisten arvojemme mukaan monimuotoisessa kulttuuriympäristössä, joka on avarakatseinen, henkisesti kehittynyt ja sydämeltään viisas. Arvostamme erilaisuutta ja kannustamme moniääniseen kulttuuriseen vuoropuheluun.

Visio

- **Opin, oivallan, onnistun yhdessä yrittäen**
 - **Opin** elämän eri vaiheissa uutta ja saan siihen kannustusta niin, että tunnen vahvuuteni ja kehittämiskohteeni. Voin valita ja päättää sen mukaan eri vaihtoehtoista ratkaisuja tulevaisuuteeni.
 - **Oivallan** itsenäisesti sen, mikä on minulle parasta. Voin saada apua ja kannustusta vaihtoehtojen punnintaan silloin, kun tarvitsen, ja siinä muodossa, kuin haluan.
 - **Onnistun** valinnoissani, koska saan tukea ja kannustusta myönteisistä kokemuksista. Minulla on myös mahdollisuus muuttaa suunnitelmiani ja päätyä uuteen ratkaisuun, kun olen kokeillut uutta.
 - **Yhdessä** voin onnistua, sillä kaikki pääsevät mukaan. Saan hyviä kokemuksia, kun voin jakaa niitä ja hyödyntää muiden onnistumisia.
 - **Yrittäen** onnistun usein vielä paremmin, kun osaan myös ottaa vastuuta omista valinnoistani. Ymmärrän niiden vaikutukset ja seuraukset myös muiden elämään ja valintoihin.
- Vision avulla saavutamme viisi ELO:n strategista tavoitettamme eli oppimisen ja ohjauksen järjestelyt, palveluseteli aikuisille, läpinäkyvyys, matalan kynnyksen palvelu ja johtajuus sekä nuorisotakuun strategiset tavoitteet: nuorisotakuun järjestelyt ja palvelut, kuntien toimintamallit, osallistuvat nuoret ja kolmas sektori, kannustava oppiminen ja avoimet väylät.

Vastuumme tulevaisuudesta

- Ikärakenne muuttuu
- Yksilöllisyys vahvistuu
- Työelämä pirstaloituu
- Globalisaatio kiihtyy
- Tekniikka kehittyy

Vastuumme tulevaisuudesta

- **Ikärakenne muuttuu:** Nuorten suhteellinen määrä pienenee, kun väestö ikääntyy, mutta ihmiset ovat ikääntyessään terveempiä ja aktiivisempia. Työelämän vaihe jatkuu pidempään.
- **Yksilöllisyys vahvistuu:** Valinnanvapaus lisääntyy ja yksilölliset valinnat korostuvat. Elämässä pärjääminen vaatii taitoja rakentaa itse oman näköinen polkunsä esim. opinnoissa, työelämän aikana ja työelämän jälkeen.
- **Työelämä pirstaloituu:** Ammatit hybridisoituvat (laaja-alaistuvat), työurat pirstaloituvat ja työ organisoituu verkostoihin. Uuden oppiminen, alan vaihtaminen ja vuorottelu työn ja opintojen välillä vaativat joustavuutta osaamiseen.
- **Globalisaatio kiihtyy:** Kaikilla yhteiskunnan tasoilla ihmiset voivat lähentyä, myös markkinat ja hallinto. Kulttuuriosaamisen, kielitaidon ja viestinnän merkitys ovat yhä tärkeämpiä.
- **Tekniikka kehittyy:** Tekniikka puskee jokaiselle elämän osa-alueelle digitalisoitumisessa ja ubiikkielämässä. Tulee uudenlaista työtä vanhojen työtehtävien poistuessa, mikä vaatii teknologian taitoja myös vapaa-aikana kaikilla elämän alueilla.

ELOn kansainväliset ja kansalliset painotukset

- Ohjausta tasapuolisesti: Ohjauspalveluita on tasapuolisesti saatavissa ja ne vastaavat asiakkaiden tarpeita.
- Uranhallintataidot: Yksilölliset uranhallintataidot vahvistuvat.
- Ohjausosaaminen: Ohjaustyötä tekevillä on tehtävien edellyttämä osaaminen.
- Laatu järjestelmä: Ohjauksen laatu järjestelmiä kehitetään.
- Koordinointi: Ohjaus toimii koordinoituna kokonaisuutena.

Nuorisotakuun kansalliset tavoitteet alle 30-vuotiaille

- Mahdollisuus työhön tai koulutukseen
- Ammattitaito ja työllistyminen
- Itsenäinen elämä

Etelä-Savon ELOn kehitystehtävät

- Tekee strategiaa
- Kehittää ja arvioi
- Yhteensovittaa
- Avaa yhteistyötä
- Verkostoituu

Nuorisotakuun neuvottelukunnan tehtävät

- Vastaa strategiasta
- Hyödyntää nuorten ryhmiä
- Verkostoituu

Strategiset tavoitteet (ELO)

- Oppimisen ja ohjauksen järjestelyt
- Palveluseteli aikuisille
- Läpinäkyvyys
- Matalan kynnyksen palvelu
- Johtajuus

Strategiset tavoitteet: Oppimisen ja ohjauksen järjestelyt (ELO)

- Toimimme monimuotoisesti ja modernisti oppimisen ja ohjauksen järjestelyissä niin, että pyrimme hyvään oppimiseen ja oppimiskäsitykseen. Oppimisen sekä tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut järjestämme sellaisista rakennusaineista, joille on hyvä pohjustaa omaa tulevaisuutta (ja saada omaehtoisesti vähintään ammatillinen koulutus?). Uudet toimintatavat antavat kokemuksen siitä, että ihminen on saanut tukea ja kannustusta ja pystyy tekemään itsenäisiä päätöksiä ja valintoja.

Strategiset tavoitteet: Palveluseteli aikuisille (ELO)

- Täysi-ikäisille aikuisille luomme palvelusetelin tyyppisen palvelun yksilöllisiin koulutuksen valintoihin, minkä pohjalla on henkilökohtainen koulutustili. Palveluseteli antaa mahdollisuudet valita itselle sopivaa koulutusta tukemaan uravalinnoissa ja esim. työpaikan ja -tehtävien vaihdoksissa.
- Vrt. KESU 2011 – 2016 s. 54:
- 144. Tavoitteena on tukea yksilöllisiin koulutustarpeisiin vastaamista siirtymällä kansalaisten henkilökohtaisiin koulutustileihin. Opetus- ja kulttuuriministeriön asettamat selvityshenkilöt laativat vuoden 2012 loppuun mennessä esityksen hallitusohjelman mukaisen henkilökohtaisen aikuiskoulutustilimallin muodosta ja käyttönotosta. Selvityshenkilöiden tukena toimii asiantuntijatyöryhmä.
- 145. Kolmikantaisesti selvitetään tilien hyödynnettävyyttä osana työelämän kehittämistä. Työmarkkinajärjestöjen raamisopimuksen ja siihen liittyvien hallituksen toimenpiteiden mukaisesti valmistellaan osaamisen kehittämistä ja yritysverotuksessa toteutettavan erillisen koulutus- ja hyvinvointivähennyksen käyttöönottamista koskeva esitys 31.5.2012 mennessä.

Strategiset tavoitteet: Läpinäkyvyys (ELO)

- Koska palvelumme ovat kaikille helposti löydettävissä ja saavutettavissa, voi ihminen tuntea saavansa puolueetonta ja laadukasta apua erilaisissa elämäntilanteissa ja kysymyksissä. Erilaiset vaihtoehdot valintoihin löytyvät helposti, sillä palvelujen taustalla verkostot työskentelevät ihmisen parhaaksi. Käytämme digitaalisia ohjaustarvearviointeja. Tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelujen laatua mittaamme ja kehitämme työkalulla (Pohjois-Savon laatutyökalu taustalla), samoin oppimisessa ja nuorisotakuussa on alueellinen mittari, jonka perusteella hyvä oppiminen, oppimiskäsitys ja nuorisotakuun onnistuminen on helppo arvioida ja viestiä.

Strategiset tavoitteet: Matalan kynnyksen palvelu (ELO)

- Olemme läsnä kasvokkain lähellä palvelubussista ostoskeskukseen ja toreihin mutta myös valtakunnallisesti verkossa. Meiltä on helppo tulla kysymään eri tavoin, saamaan tietoa, neuvontaa ja ohjausta sekä oppimaan. Tarjoamme vaihtoehtoisia mahdollisuuksia (erisyvyisiä ja -muotoisia palveluja) oppimiseen, työhön ja vapaa-aikaan. Tunnistamme ja tunnustamme erilaista oppimista ja osaamista sekä pystymme validoimaan myös epävirallista oppimista ja arkioppimista.

Strategiset tavoitteet: Johtajuus (ELO)

- Keskitymme ihmisten johtamiseen ja sisäisiin prosesseihin, joiden avulla saavutamme verkostoissamme ja organisaatioissamme vastuuta yhteisistä päätöksistä ja yhteisestä toiminnasta. Hyvällä johtamisella saamme toimivat verkostot, joilla on valta ja vastuu sekä lupa päättää, tehdä ja toimia verkoston elinkaaren aikana, minkä kansalainen tuntee myönteisenä kokemuksena.

Strategiset tavoitteet (nuorisotakuu)

- Nuorisotakuun järjestelyt ja palvelut
- Kuntien toimintamallit
- Osallistuvat nuoret ja kolmas sektori
- Kannustava oppiminen
- Avoimet väylät

Strategiset tavoitteet: nuorisotakuun järjestelyt ja palvelut (nuorisotakuu)

- ”--jokainen voisi kokea olevansa oman elämänsä tekijä--”
Nuorten foorumi 26.11.2013
- Toimimme monimuotoisesti ja modernisti nuorisotakuun järjestelyissä. Oppimisen ja ohjauksen järjestämme sellaisista rakennusaineista, joille on hyvä pohjustaa omaa, itsenäistä tulevaisuutta ja saada vähintään ammatillinen koulutus ja työura alkuun. Uudet toimintatavat antavat nuorelle kokemuksen siitä, että hän on saanut tukea ja kannustusta ja pystyy tekemään itsenäisiä päätöksiä ja valintoja erilaisissa elämän vaiheissa.

Strategiset tavoitteet: kuntien toimintamallit (nuorisotakuu)

- ”--löytäisi oman paikkansa maailmassa ja se paikka tuntuisi omalta--” Nuorten foorumi 26.11.2013
- Kunnissa otamme vastuun nuoristamme kokonaisina ja yksilöllisinä ihmisinä tukien nuoren kasvua ja itsenäistymistä. Poistamme kiusaamista, vähennämme opintojen keskeyttämisiä ja teemme asioita yhdessä tukemalla nuoren kasvua hyvinvoivaksi.

Strategiset tavoitteet: osallistuvat nuoret ja kolmas sektori (nuorisotakuu)

- ”--nuoret olisivat itse mukana niitä järjestämässä--”
Nuorten foorumi 26.11.2013
- Annamme nuorille mahdollisuuksia tulla kuulluksi, vaikuttaa nuorten omiin asioihin ja innostua heidän omista asioistaan ottamalla nuoria mukaan erilaisiin päätöksenteon ja valmistelun vaiheisiin. Järjestöt ja muut tukevat nuorten monipuolisia vaikutusmahdollisuuksia kaikissa nuoren elämänvaiheissa.

Strategiset tavoitteet: kannustava oppiminen (nuorisotakuu)

- ”--oppiminen -- tapahtuu käytännön kautta--” Nuorten foorumi 26.11.2013
- Varmistamme, että nuori löytää itselleen sopivia tapoja onnistua oppimaan, tuntemaan omat vahvuutensa ja kehittämiskohteensa, jotta aito halu oppia vahvistuu. Suosimme sellaisia oppimisen järjestelyjä, jotka kannustavat nuorta käytäntöön, kokonaisuuksiin, käsin ja yhdessä tekemiseen, tutkimiseen, luovuuteen, leikkimiseen ja peliin, vuorovaikutukseen, liikkumiseen ja myönteisiin elämyksiin.

Strategiset tavoitteet: avoimet väylät (nuorisotakuu)

- ”--tietää osaavansa--” Nuorten foorumi 26.11.2013
- Luomme nuorille avoimet väylät opiskella toisella ja kolmannella asteella, jotta nuorella on mahdollisuus joustavasti edetä opinnoissaan ja yhdistää niitä erilaisiin elämän vaiheisiin, työhön ja vapaa-aikaan. Avoimet koulutuksen väylät monipuolistavat vaihtoehtoja, motivoivat ja antavat yksilöllisille valinnoille enemmän sijaa.

Toiminta 2014 (tilaisuudet, koulutukset)

- Nuorten pelto (helmi-, huhti-, kesä-, syys-, marraskuu)
- ELO-pelto (maalis-, touko-, elo-, loka-, joulukuu)
- Etelä-Savon elinikäisen oppimisen ja ohjauksen päivä ke 9.4. Juvalla
- Etelä-Savon nuorisotakuun päivä to 10.4. Juvalla
- Digitaalinen kaupunkiseikkailu ja nuorten tulevaisuuskeskustelu, syksyllä 2014 Mikkelissä
- Kuudes Nuorten foorumi syyskuun lopussa tai lokakuun puolivälissä 2014 Savonlinnassa
- Lasten ja nuorten maaseutuparlamentti syksyllä 2014
- Nuori duuniin! -kampanja 2013 - 2014

Toiminta 2014 (tilaisuudet, koulutukset)

- Kesätyöpörssi 1.2.2014, Etelä-Savon TE-toimisto, Savonlinna
- Rekrytreffit 17.2.2014, Poleeni, Pieksämäki
- RekryOn-tapahtuma 20.2.2014, Esedu, Mikkeli
- Jatsoon! -seminaari 6.2.2014, Mikkeli, keynote speaker Perheyritysten liiton toimitusjohtaja Matti Vanhanen
- ESR-hankkeiden arviointi ja vaikuttavuus 8.4.2014
- Firmaxi-liikeideakilpailun päätös ja palkintojenjako toukokuu 2014 Esedussa
- Yrittäjän päivä 5.9.2014
- Tenho- ja Kanava-hankkeiden yhteinen loppuseminaari 9.10.2014

Toiminta 2014 (kokoontumiset)

- Elinikäisen tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelujen ryhmä 16.1. klo 12 – 15 Mikkelissä
- Elinikäisen oppimisen ja ohjauksen yhteistyöryhmä ja nuorisotakuun neuvottelukunta yhdessä 23.1. klo 9 – 16 Pieksämäellä
- Nuorisotakuun neuvottelukunta (mahdollinen erillinen kokouspäivä ti 29.4. klo 12 – 16) Mikkelissä
- Elinikäisen oppimisen ja ohjauksen yhteistyöryhmä
 - Mahdollinen yhteinen tapaamisaika ti 25.3. klo 9 – 16 Savonlinnassa
- Elinikäisen tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelujen ryhmä ti 11.3. klo 12 – 15 Mikkelissä

Toiminta 2014 (kokoontumiset)

- Nuorisotakuun neuvottelukunta
 - Mahdollinen yhteinen tapaamisaika Digitaalisen kaupunkiseikkailun viikolla Mikkelissä
- Elinikäisen oppimisen ja ohjauksen yhteistyöryhmä (mahdollinen erillinen kokouspäivä ti 23.9. klo 12 – 16 Pieksämäellä)
- Elinikäisen tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelujen ryhmä ti 26.8. klo 12 – 15 Mikkelissä

- Nuorisotakuun neuvottelukunta
 - Mahdollinen yhteinen tapaamisaika ke 12.11. klo 9 – 16 Juvalla
- Elinikäisen oppimisen ja ohjauksen yhteistyöryhmä (mahdollinen erillinen kokouspäivä ti 25.11. klo 12 – 16 Mikkelissä)
- Elinikäisen tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelujen ryhmä ti 4.11. klo 12 – 15 Mikkelissä

Toiminta 2014 (ELO-pelto, Nuorten pelto)

- Nuorten pelto (HUOM!) **joko ke 19.2. tai ti 18.2.** klo 12 – 15 Savonlinnassa, SAMI
- ELO-pelto ke 19.3. klo 12 – 15 Mäntyharju (yo, mat.)
- Nuorten pelto ke 16.4. klo 12 – 15 Pieksämäki
- ELO-pelto **to 15.5.** klo 12 – 15 Punkaharju
- Nuorten pelto ke 11.6. klo 12 – 15 Hirvensalmi
- ELO-pelto ke 20.8. klo 12 – 15 Rantasalmi
- Nuorten pelto ke 17.9. klo 12 – 15 Juva
- ELO-pelto ke 15.10. klo 12 – 15 Kangasniemi
- Nuorten pelto ke 19.11. klo 12 – 15 Puumala
- ELO-pelto ke 10.12. klo 12 – 15 Heinävesi

Kuvaus yhteistyöstä (vai sopimus?)

- Kuvataan käytännön toimet, joita yksittäinen toimija (yritys, viranomainen, oppilaitos, järjestö, verkosto, organisaatio ym.) tekee strategian onnistumiseksi Etelä-Savossa 2014 – 2016.
- **Tavoitteet** ovat yhdessä valittuja maakunnan strategiassa kansalaisen tai nuoren kannalta.
- **Avaintehtävä** tarkoittaa sitä, mitä käytännössä teemme tavoitteeseen pääsemiseksi kansalaisen tai nuoren näkökulmasta.
- **Esimerkki** hyvästä käytännöstä voi olla oma tai muilta opittu käytäntö.
- **Yhteistyössä** tarkoittaa avaintehtävässä mukana olevia verkostoja, organisaatioita, järjestöjä, yrityksiä, viranomaisia ja muita toimijoita, joiden kanssa avaintehtävää tekemällä pääsee tavoitteeseen. Onnistumme yhdessä tekemällä.
- **Yhteistyön laatutasoa** voi kuvata monella tavalla, mistä myöhemmin lisää.
- **Osaamisen** kohtaan voi kuvata erityisosaamista tai toimijan tarvitsemaa osaamista, jota tarvitaan avaintehtävässä onnistumiseen.
- **Yhdyshenkilöt** (vähintään kaksi/toimija) ovat organisaatiossa avaintehtävästä vastuullisia tai muutoin asiaa hoitavia.
- **HUOM!** Lisäksi **mittari**, **seuranta** ja **arviointi** johdettuna suoraan kustakin strategisesta tavoitteesta (ota huomioon Pohjois-Savon ohjauksen laatutyökalu ja sen kehittäminen, myös mahdollisesti kolmiportaiseksi tasokuvaukseksi)

Taustamateriaalia

- ELGPN:n (<https://ktl.jyu.fi/ktl/elgpn>) verkkosivuilta julkaisuja, esim.
 - Raportti eurooppalaisen elinikäisen ohjauksen toimintapolitiikan verkoston työstä kaudella 2011—12
 - Elinikäisen ohjauksen toimintapolitiikka: Eurooppalaisia lähtökohtia kansalliselle kehittämistyölle
 - The Youth Guarantee and Lifelong Guidance. ELGPN Concept Note No. 4.
 - <http://ktl.jyu.fi/ktl/elgpn/publications3#finnish>

Taustamateriaalia

- Euroopan neuvoston suositus epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen validoinnista: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2012:398:0001:0005:FI:PDF>
- Pohjois-Savon elinikäisen ohjauksen laatutyökalu: <http://mestari2013.bonsait.fi/koulutuspolitiikka> > Sinut on tunnustettu! -seminaarin 26. – 27.11.2013 materiaali kohdasta Elinikäinen ohjaus Pohjois-Savossa, Anni Karttunen, Lataa esitys ja Pohjois-Savon elinikäisen ohjauksen toimintasuunnitelma (josta loppuosa laatutyökalua)
- Digitaalinen ohjaustarpeen arviointi: www.ohjaustarvearvio.fi

Taustamateriaalia

- Etelä-Savon maakuntaohjelma: <http://www.esavo.fi/fi/page/233>
- Koulutus ja tutkimus vuosina 2011 – 2016. Kehittämissuunnitelma. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2012: 1.:
http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/koulutuspolitiikka/linjaukset_ohjelmat_ja_hankkeet/?lang=fi
- Nuorisotutkimusseura ry, nuorisotutkimusverkosto ja esim. julkaisu Ryhmistä verkostoksi ja verkoston toiminta laadukkaaksi:
<http://www.nuorisotutkimusseura.fi/ajankohtaista/uusi-verkojulkaisu-monialaisesta-yhteisty%C3%B6st%C3%A4-kunnissa-ryhmist%C3%A4-verkostoksi-ja-verkos>
- Nuoret ja syrjäytyminen Itä-Suomessa:
<http://www.theseus.fi/handle/10024/55484>

Taustamateriaalia

- Itä-Suomen nuorisopuntari: Katsaus nuorten hyvinvointiin Itä-Suomen maakunnissa 2010 - 2012:
<http://www.theseus.fi/handle/10024/63282>
- Opiskelijoiden hyvinvointi ja siihen yhteydessä olevia tekijöitä: Lähtökohtia ja tutkittua tietoa ohjauksen ja pedagogiikan kehittämiseen:
<http://www.theseus.fi/handle/10024/55644>
- Yksin hyvä - yhdessä parempi:
<http://www.theseus.fi/handle/10024/53500>
- Ihan tavallisia asioita: <http://www.tavallisia.fi/>

Taustamateriaalia

- Motivaatio matematiikan opiskelussa – seurantalutkimus motivaatiotekijöistä ja niiden välisistä yhteyksistä yläkoulun aikana:
http://epublications.uef.fi/pub/urn_isbn_978-952-61-1263-3/
- Ammatillinen suuntautuminen, persoonallisuuspiirteet sekä työn laatu työuupumuksen, työn imun ja valintatyytyväisyyden tekijöinä: lastentarhanopettajien 30 vuoden seuranta:
http://epublications.uef.fi/pub/urn_isbn_978-952-61-1013-4/

ELO-vaiheet ja näkökulmat

- Ikäkaudet: lapsuus, nuoruus, aikuisuus, vanhuus
- Yhteistyön neljä ulottuvuutta: maakunnan sisäinen eli siilojen välinen, maakuntien välinen, valtakunnallinen tai teemoittainen, maiden välinen
- Kolme tasoa yhteistyössä: julkinen päätöksenteko, palvelujen järjestelyt eri organisaatioissa ja kansalaisten näkökulma
- Oppiminen sekä tieto-, neuvonta- ja ohjausnäkökulmat

Nuoren ratkaisevat vaiheet

- Neuvolaikä ja lapsuus
- Peruskoulusta toiselle asteelle
- Töihin opintojen jälkeen
- Armeijavaihe

Yhteystiedot

- *Tuija Toivakainen*
- Puh. +358 29 502 4220
- Sähköp. tuija.toivakainen@ely-keskus.fi tai nuorisotakuu.etela-savo@ely-keskus.fi
Kehityspäällikkö

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

www.ely-keskus.fi/etela-savo > Alueen tila ja näkymät > Nuorisotakuun seuranta

Puh. vaihde +358 29 502 4000

Kirjaamon sähköp. kirjaamo.etela-savo@ely-keskus.fi

Käyntios. Jääkärintie 14, Mikkeli

Postios. PL 164, 50101 Mikkeli

- **Nuori duuniin!** www.lansi-savo.fi > Teemat > Nuori duuniin!
- **Digitaalinen kaupunkiseikkailu** syksyllä 2014:
<http://www.digitaalinenkaupunkiseikkailu.fi/>
- **Valtakunnalliset uudistuneet nuorisotakuun** sivut: www.nuorisotakuu.fi